

DISCURS D'INVESTIDURA DE MIQUEL PUEYO

Autoritats, regidores i regidors, representants, senyores i senyors, lleidatanes i lleidatans. Permetin-me simplificar el reguitzell inicial de salutacions –no serà la darrera de les convencions que m’agradaria abandonar— perquè al discurs polític institucional –entre d’altres canvis necessaris-- li hem de llevar alguns ornaments, si volem que deixi de ser un argot i si no perdem de vista que el seu destinatari no ha de ser el polític ni el periodista, sinó el ciutadà.

No centraré la meua intervenció en la defensa d’un programa ni d’una estructura de govern que s’estan elaborant sobre la base de les àmplies coincidències existents entre Esquerra, Junts i el Comú, a fi de donar resposta a la voluntat de canvi honest i valent, manifestada per la ciutadania. Vull, més aviat, compartir amb vostès i amb la societat lleidatana unes reflexions sobre el moment actual i vull fer esment d’alguns dels valors que procuraré que inspirin la meua actuació com a alcalde. Una etapa que coincideix amb la finalització del judici més important celebrat a Espanya, des de 1975. Un judici on la fiscalia ha mantingut l’acusació de rebel·lió i demana 25 anys de presó per a l'exvicepresident Oriol Junqueras, i l'advocacia de l'Estat manté l’acusació de sedició, amb penes que arriben fins als 12 anys de presó. Ens esperen uns mesos incerts perquè estarem

tots i totes –a Catalunya, a Madrid i en moltes capitals europees-- a l’espera d’una sentència que afectarà les vides d’aquestes persones i que es pot afegir a la duresa amb què han estat tractades. Com es pot preveure el futur, quan la política i la negociació han estat substituïdes per la via judicial? Com es pot evitar la cronificació del conflicte entre Catalunya i Espanya? Com es podrà governar Espanya, tenint en contra una majoria dels catalans i catalanes? I dic majoria perquè no em refereixo només als partidaris de la independència, sinó a aquest 80% de la ciutadania –recordin les dades del CEO de l’abril de 2019-- que estan en contra de l’empresonament i de l’exili, que posen els valors republicans per davant dels de la monarquia borbònica i que estan a favor d’una consulta d’autodeterminació vinculant, com a fórmula per desencallar el conflicte. Aquest 47’5% dels catalans que ha votat en clau sobiranista en les darreres eleccions estatals ni és un suflè ni s’evaporarà màgicament, de la mateixa manera que no és un suflé aquest 5’5 de catalans que se senten només espanyols, ni el 3’9% que se senten més espanyols que catalans, ni el 35’7% que es consideren tan catalans com espanyols. Avui tinc més preguntes que respostes, però vull esmentar com a possible punt de partida d’un diàleg real el que fa una setmana escrivia el professor Daniel Innerarity: “Tenemos que hacer un esfuerzo colectivo de renovación conceptual porque los viejos

conceptos políticos y sus instrumentos jurídicos no permiten esa reconfiguración de los espacios políticos que exige la convivencia democrática en sociedades compuestas. Y lo que yo vislumbro en ese futuro no tan lejano es que todo lo que se construya de positivo para la convivencia política en el siglo XXI será en términos de ‘diferencia mutuamente reconocida’. Ni la imposición, ni la subordinación, ni la exclusión ni el unilateralismo son compatibles con una sociedad democrática avanzada”.

Després d'aquest preàmbul, vull continuar saludant els i les electes del 26 de maig i destacar el fet que 19 de 27 accedeixen per primera vegada a la corporació i que aquesta es renova en un 70%. Constitueix un progrés innegable el fet que hi hagi en aquesta sala 13 regidores i que sigui la legislatura més feminitzada des de 1979. Superar l'androcentrisme en l'escena pública i garantir el dret de les dones a representar i ser representades constitueix un avenç substancial, perquè sense paritat, la democràcia és incompleta.

Vull fer també un reconeixement afectuós de la tasca dels meus predecessors i companys de militància; sobretot de Xavier Sáez, Xavier Aluja, Montse Bergès, Carles Vega, Josep M. Baiget i Núria Marín, i també vull agrair l'esforç del conjunt de regidors i regidores de tots els grups que van constituir la legislatura passada. A conseqüència dels resultats

electorals, la Crida per Lleida-CUP ha desaparegut d'aquest plenari, però estic segur que a través de contactes directes o dels canals de participació ciutadana que reforçarem, la veu i les aportacions de la Crida-CUP, així com les d'altres moviments, plataformes, mareas i col·lectius, no quedaran fora de la Paeria.

Agraeixo el suport rebut com a candidat a l'alcaldia, per part d'Esquerra Republicana, Junts per Lleida i el Comú de Lleida, de la mateixa manera que prenc nota i agraeixo les manifestacions de la resta dels grups. Aquest acord d'investidura és un exercici de coherència amb la voluntat de canvi manifestada explícitament per l'electorat de Lleida, i constitueix un compromís per posar en marxa un procés de regeneració democràtica i de transformació de la ciutat, inspirat pels valors republicans, la transparència, la sostenibilitat i el compromís amb la justícia social, que es concreta en l'aspiració a una Lleida propera, connectada, compromesa, saludable i justa.

Si es comparen els resultats de les eleccions de l'any 2015 amb els de les eleccions de l'any 2019, s'observa que l'anomenat bloc sobiranista (Esquerra, Junts i el Comú) ha millorat els seus resultats i ha obtingut el 51,54% dels sufragis, mentre que el conjunt dels partits que en el seu moment van donar suport –amb major o menor entusiasme i, en algun cas,

no sense contradiccions internes-- a l'aplicació de l'article 155 de la Constitució han recollit el 39'48% dels vots. Aquestes són les xifres sobre les quals se sustenta la legitimitat i el grau de suport popular d'aquest acord d'investidura basat en la convicció que la ciutadania té dret a aspirar a una vida plena i en el compromís per fer de la ciutat una comunitat d'afectes mutus, econòmicament segura, emocionalment sana i construïda amb vincles de qualitat. Si aquest govern es concreta constituirà una singularitat lleidatana, però quan observem el model predominant en moltes societats europees --i sobretot en els països escandinaus-- estic segur que tindrà l'avantatge de ser més representatiu de la voluntat de la ciutadania, es basarà en una lleialtat i un control mutu, i garantirà l'estabilitat i l'eficàcia que la ciutadania té dret a esperar.

Des del 4 de maig de 2018 vaig dir públicament en diverses ocasions que la nostra candidatura tenia l'objectiu de ser la força més votada i de contribuir decisivament a configurar un govern republicà per al canvi, i això és exactament el que hem fet. Acomplir un compromís reiterat durant una campanya electoral és bo per al prestigi de la política i dels partits i no pot sorprendre ningú.

És el meu compromís com a alcalde mantenir i reforçar tots els escenaris de diàleg i concertació amb el conjunt dels grups, perquè la meua intenció és

governar des de la centralitat política, des de la defensa dels drets i les llibertats, amb respecte pels ciutadans que els grups de l'oposició representen i amb el compromís de fer política, de parlar i d'escoltar tothom.

Sento també la satisfacció de ser el primer alcalde republicà de Lleida, des de la Guerra Civil, i reclamo el vincle històric amb la Joventut Republicana de Lleida, fundada l'any 1901 i adherida el 1931 a Esquerra Republicana, i amb personalitats com els alcaldes Ricard Palacín i Humbert Torres, pare dels nostre recordat Víctor Torres. Amb la mateixa il·lusió, assumeixo la responsabilitat de ser l'alcalde de tots els lleidatans i lleidatanes, siguin quines siguin les seues opinions, creences o orígens, i sigui quin sigui el seu barri, la seua partida dins l'Horta o la seua EMD –Raimat i Sucs, tan injustament poc reconegudes i poc conegudes pels mateixos lleidatans--. El que compta no és la identitat, sinó la identificació i la nostra ciutat ha d'oferir a tothom les oportunitats per construir el seu propi projecte vital, amb dignitat, respecte i il·lusió.

També vull subratllar el meu compromís personal amb un canvi en les formes i les actuacions, i amb l'impuls de polítiques de conciliació, enteses com un exercici de corresponsabilitat, no només per part dels homes, sinó també de les institucions. Si no donem rellevància a l'àmbit familiar i

personal; a allò que permet el desenvolupament vital, la reproducció de l'espècie i les tasques de cura, no pot haver-hi ni felicitat personal ni relació igualitària entre homes i dones. Els meus valors són senzills. M'agrada escoltar les persones, m'agrada més ser que tenir, m'agrada viure la profunditat dels moments senzills, m'agrada envoltar-me de bons col.laboradors i col.laboradores, escoltar-los i mantenir a ratlla les temptacions de la vanitat.

Aquests darrers dies he rellegit un cop més la conferència que l'any 1919 Max Weber va pronunciar a Munich, amb el títol *La política com a vocació*, un document de 26 pàgines que continua essent molt útil per entendre el repte principal a què s'enfronta la persona que fa política: la famosa contraposició entre l'ètica de la convicció i l'ètica de la responsabilitat. Per a qui es mou sota la lògica de l'ètica de la convicció, el que compta és actuar des de la coherència absoluta amb els seus ideals, sense patir gaire per les conseqüències dels seus actes. En canvi, qui es mou sota la lògica de l'ètica de la responsabilitat, assumeix les limitacions i les complexitats de la societat i la condició humana i està obligat a tenir en compte les conseqüències de les seues accions, sense buscar excuses. La darrera paraula, ve a dir-nos Weber, resta en mans de la llibertat -- és a dir, de la consciència individual de cadascú--, i la grandesa de la política es

manifesta sobretot en les circumstàncies extremes. Un excés de prudència ens pot fer traïdors als principis, però el fracàs per un excés d'agosament pot enfonsar per molt temps la causa en nom de la qual havíem assumit aquells riscos. Aquesta dialèctica entre l'ètica de la convicció i la de la responsabilitat no té una solució única. Cadascú – i jo el primer— l'ha d'incorporar a la seua consciència, amb la voluntat de reduir la distància que a vegades es produeix entre ciutadans amb principis però que no tenen l'oportunitat de prendre decisions, i polítics que poden decidir però corren el risc d'oblidar els seus compromisos.

En les properes setmanes, un cop constituït el govern municipal, plantejarem al ple l'adopció d'un seguit de mesures relacionades amb la situació de les persones encausades, empresonades o exiliades per motius polítics, a l'Estat espanyol (Cuixart, Sànchez, Bassa, Forcadell, Forn, Junqueras, Rull, Turull, Gabriel, Rovira, Valtonyc, entre d'altres), així com la proposta de creació d'una comissió extraordinària –en el marc de la Comissió de Salvaguarda dels Drets de la Ciutadania de Lleida—, tal i com ho van fer immediatament d'altres municipis catalans –el de Barcelona, per exemple--, per tal per d'establir una narració objectiva dels fets ocorreguts a Lleida durant l'1 d'octubre de 2017 i per donar suport a les víctimes de la violència en una jornada en què 2.286.217 ciutadans van vèncer la por, van

sortir de casa i van votar, dels quals més de 33.000 a la ciutat de Lleida. Era la primera vegada en la història de les democràcies europees que una jornada electoral es desenvolupava enmig d'atacs policials contra els votants que volien dipositar una papereta en una urna.

Nosaltres no actuarem de forma subreptícia ni improvisada, sinó que portarem serenament aquest debat al ple, perquè sigui aquest ple el que es pronunciï, i ho farem perquè com a demòcrates no podem acceptar el blanqueig de la violència contra els ciutadans, ni la vulneració dels drets fonamentals ni de les llibertats individuals. Ho farem també perquè creiem que no existeix un espai públic despolititzat, perquè quan s'expulsa de l'espai públic l'expressió de les idees i fins i tot dels conflictes, no queda un espai neutral, sinó que preval és el sistema dominant, en un moment donat. Llevat de les que incitin a l'odi o a la violència, totes les idees tenen el dret a ser expressades en l'àmbit públic. No avançarem cap a un horitzó de solució i de pacte mentre no tornem a l'espai de la política. Si no ho fem, la cronicitat del conflicte entre Catalunya i Espanya està assegurada, amb els subsegüents perjudicis per a ambdues comunitats, i amb l'afegit pernicios d'una situació greu de desànim, confrontació i frustració, per a la ciutadania.

El repte que tenim no és com podem convertir-nos en iguals, sinó com podem conviure amb una desigualtat que —almenys vista des de fora—pot semblar, en alguns aspectes, insuperable. Sóc conscient que tot això és més fàcil de dir que no de fer, perquè la política la fan persones, no àngels, i les emocions hi juguen un paper molt important. Per això crec que l'única alternativa justa i realista alhora és tornar a la política, al diàleg i a la negociació, encara que aquesta alternativa pugui semblar-nos ara una cursa de fons. Una cursa de fons i potser, fins i tot, de relleus.

Albert Camus és l'autor d'una frase molt bonica. “El sol que va escalfar sobre la meua infantesa m'allunya de qualsevol ressentiment”. Vaig ser un nen que voltava entre la planta baixa dels meus iaïos, que vivien al carrer sant Martí, i la casa dels meus avis materns, on el meu padrí engreixava un parell de pollastres, en una gàbia situada al terrat, i avui torno a sentir dins meu el sol de la meua infantesa i els convido a recordar el sol que va escalfar la infantesa de cadascú de vostès i que és el que —en una frase feliç d'Albert Camus— allunya de nosaltres qualsevol ressentiment. Moltes gràcies.